

USKRSNA PORUKA NADBISKUPA ZAGREBAČKOGA KARDINALA JOSIPA BOZANIĆA

Braćo i sestre u vjeri!

1. Isus Krist je svojom mukom, smrću i uskrsnućem spasio svijet i čovjeka, vrativši ga u zajedništvo s Bogom. Radi toga je došao na svijet i ispunio volju svoga nebeskoga Oca. U njegovu neizrecivom djelu ljubavi nalazi se oslobađanje, povezivanje, ujedinjavanje, ozdravljenje, okupljanje, pomirenje svega što je bilo podijeljeno, razoreno, raspršeno, razjedinjeno, sukobljeno.

Sveti Pavao piše kršćanima u Efezu: »Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu« (Ef 2, 14-16). Krist je sazdao novoga čovjeka izmirivši ga s Bogom po križu. U svome otajstvu utjelovljenja, smrti i uskrsnuća Krist je obnovio jedinstvo koje je grijeh narušio: jedinstvo ljudi s Bogom i, kao posljedicu toga, jedinstvo ljudi među sobom. Pomirenje s Bogom donosi plodove pomirenja među ljudima.

Utjelovljenje je Božjemu Sinu omogućilo zahvatiti sve što je ljudsko, postavši nama solidaran u svemu, osim u grijehu. Upravo to je bila pretpostavka da bi u sebi sve ljudsko mogao uzdignuti k Ocu. Križ je u dramatičnom središtu toga Kristova puta; na križu se dovršava najdublje sjedinjenje s ljudskošću i čovječanstvom. Na križu je Krist obuhvatio cjelokupnu stvarnost i – kako običava reći stoljetna predaja Crkve – uglavio (usp. Ef 1, 10), rekapitulirao, ujedinio sve na nebu i na zemlji ostvarujući novost koja preporođa čovjeka. Zbog toga u uzdizanju na križ promatramo i smrt i uskrsnuće i povratak k Ocu, ali jednako tako i privučenost svih ljudi tim događajem koji nas od razjedinjenja vodi k zajedništvu.

2. Ovih svetih dana dublje doživljavamo otajstvo svoje kršćanske vjere i pripadnosti Kristu, njegovu mističnom tijelu – Crkvi. S otajstvom Kristova vazma u životu naše Crkve povezujemo slavlja kršćanske inicijacije (krštenja, potvrde, euharistije) i radujemo se novim članovima Božjega naroda koji se krštenjem preporađaju na novi život, suobličuju Kristu snagom Duha u svetoj potvrdi i postaju euharistijskim ljudima za život svijeta. Pred našim se očima, u našem se životu, obnavlja istina da zajedništvo s Kristom postaje zajedništvom Crkve, koje je plod Kristova otkupiteljskoga djela. Upravo to zajedništvo, kao plod vazmenoga otajstva, ostaje živim i jasnim znakom onoga što je ostvareno uskrsnućem.

Objava Kristova umiranja na križu otvara životno razumijevanje Boga kao suodnosa ljubavi. Kristovo obespravljenje (grčki kenosis), prinošenje sebe i nepolaganje prava na svoje božanstvo; ta najdublja moguća poniznost u kojoj je osjetio potpunu napuštenost, izraženu u krik: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?« (Mk 15, 34), objavljuje otajstvo Presvetoga Trojstva koje se daje u ljubavi. Bog je svoje čovjekoljublje očitovao do ponora i tame smrti svoga Sina, u kome nam je sve darovao.

Isus nam pokazuje da je istinska ljubav obilježena suočavanjem sa smrću, sebedarjem, davanjem vlastitoga života. To je odjek onoga što je Krist ostvario na križu, odrekavši se sebičnosti i potpuno se dao. Zato kaže: »Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem« (Iv 10, 17). Da bi ponovno našao svoj život u uskrsnuću i u punini proslavljenoga tijela koje sadrži cjelinu novoga stvaranja, treba ga položiti, predati, prinijeti. Najdublja razina sebedarja podudara se s darom Duha Svetoga. Isus predaje Duh (usp. Iv 19, 30) u trenutku kada živi posvemašnju nesebičnost, kenozu.

3. U našem životu ta je zakonitost ljubavi u Presvetom Trojstvu prevedena u zapovijed o uzajamnoj ljubavi: »Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge« (Iv 13, 34). Isus za nas nije samo uzor, nego nam vjera u njega i milost sakramenata po kojima smo njemu pritijelovljeni omogućuje ljubiti kao što je on ljubio.

Kršćanski je život nastavljanje Kristova života u kršćanima. To znači da naša ljubav nije samo oponašanje njegove ljubavi, nego je sudjelovanje u istoj ljubavi i njezin produžetak. Pitamo li se kako treba ljubiti bližnje, dobivamo odgovor u Isusu koji nam je cijelim životom pokazao kako trebamo ljubiti jedni druge, jer nas je on ljubio i dao nam svoju sposobnost da ljubimo. A da bi nam priopćio kakva je ta ljubav, Isus nas upućuje na onu najuzvišeniju mjeru: »Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi« (Iv 15, 9).

Ostati u njegovoj ljubavi daje novu kakvoću ljubavi, jer se ne radi o pukoj usporedbi, nego o suobličenju. Zato Isus može moliti Otca da se među učenicima ostvaruje ona punina jedinstva koja postoji između Otca i njega: »Da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu« (Iv 17 21).

4. Isus je uskrsnućem ponovno doveo do jedinstva cjelokupne stvarnosti, vraćajući svemu smisao i međusobnu povezanost. On je »u sebi sjedinio sve nebo i zemlju, Boga i čovjeka, tijelo i duh, osobu i društvo« (papa Franjo, Radost evanđelja, 229). Očito je da samo Krist, pobjednik nad grijehom i smrću, nad tim najvećim razdjelnicima i neprijateljima Života, može ostvariti jedinstvo u srcima ljudi, ali i u zajednicama.

Krist je umro za svakoga čovjeka i za sve narode, da bi utemeljio novi narod koji je rođen iz vode i Duha Svetoga. Time nije dokinuo kulturne posebnosti, nego je dao da živi jedan, Božji narod, s mnogo lica,

u mnogo naroda. Mi smo zahvalni Gospodinu što je naš hrvatski narod oblikovao evanđeljem i evanđeoskim vrijednostima.

Papa Franjo piše u svojoj apostolskoj pobudnici Radost evanđelja: »U ova dva tisućljeća kršćanstva bezbrojni su narodi primili milost vjere, učinili da ona procvate u njihovu svakidašnjem životu i prenosili su je prema svojim vlastitim kulturnim oblicima. Svaki put kada neka zajednica primi navještaj spasenja, Duh Sveti obogaćuje njezin duh preobražavajućom snagom evanđelja« (RE 116).

5. Osjećam se potaknutim ovoga Uskrsa posebno istaknuti tu vjerničku zbilju zajedništva, to biti zajedno u ljubavi, pri čemu treba prevladavati traženje dobra bližnjega, kao dragocjenosti koju valja unositi u hrvatsko društvo, gradeći jedinstvo naroda i društva koje se temelji na vrijednostima istine i nesebičnosti. To blago imamo u riznici svoga narodnoga bića. I nije prezahtjevno ponovno ga otkriti i od njega živjeti. No, važno je prije toga svjetlom Uskrsloga prepoznati ono što unosi nemir, razdore i neslogu u našu sredinu. Potrebno je prepoznati sukobe na raznim područjima društvenoga života što ih, nažalost, u Hrvatskoj, pod novim naletima sebičnosti pojedinaca i određenih skupina, iz dana u dan sve više osjećamo.

Papa Franjo piše: »Sukob se ne smije ignorirati ili skrivati. Mora se prihvatiti. Ali ako ostanemo zarobljeni u sukobu kao u nekoj zamci, gubimo svoju perspektivu; naši se vidici sužavaju i sama stvarnost ostaje rascjepkana. Kada se zaustavimo u konfliktnoj situaciji, gubimo osjećaj dubokoga jedinstva stvarnosti« (RE, 226).

Stoga zabrinjava naglašavanje nejedinstva i podjele u tkivu hrvatskoga narodnoga bića, koje ističu kreatori hrvatske javnosti, kad je riječ o nacionalnom identitetu, odgoju i temeljnim pitanjima društvenoga života. Je li to što se predstavlja naša hrvatska stvarnost ili nas se samo u to nastoji ciljano uvjeriti? Važno je o tome razmišljati u suočavanju sa

suvremenim pitanjima hrvatskoga društva, kada vidimo da se namjerno pojačavaju određeni sukobi, ne dopuštajući pogled prema prošlosti, da bi se vidjele nosive vrijednosti, niti se daje prostora budućnosti, oslonjenoj na dubljim temeljima od težnje za uskim materijalnim probitcima koji se lako pretvaraju u pokretače sebičnosti i sukoba.

6. Papa Franjo poziva na nadilaženje površnosti sukoba i na sudjelovanje u novom procesu izgradnje jedinstva, u kojemu posebnu važnost ima solidarnost, s pomoću koje sukobi, napetosti i protivštine mogu dostići mnogoliko jedinstvo koje donosi novi život. »To ne znači odlučiti se za neku vrstu sinkretizma ili utapanja jednoga u drugo« (RE, 228).

Sveti Otac promiče put solidarnosti kako bismo bili graditelji zajedništva te uzajamnom ljubavlju preobražavali svijet. Treba kročiti protiv struje izopačenoga individualizma koji unosi zlo u obitelji, gospodarstvo, financijski sustav i politiku. Sve više ima onih koje razočaranja društvenim događajima u nas razdiru do osjećaja bespomoćnosti i malodušnosti. Stoga je potrebno mijenjati način razmišljanja i djelovanja na području rada, ekonomije i politike u promicanju društva koje nije samo mnoštvo pojedinaca, nego solidarna zajednica, u promicanju takvih društvenih odnosa gdje nisu na prvom mjestu uski sebični interesi pojedinaca ili skupina, nerijetko dobro zaštićenih od nositelja vlasti, nego opće dobro cjelokupne društvene i državne zajednice.

Po pastirskoj službi u Crkvi sa svojim sam narodom dijeleći, kao i uvijek, u ovo vrijeme pritisnuto krizom, njegove radosti i nade, žalosti i tjeskobe. Prošlo je već više od šest godina od početka teške ekonomsko-financijske krize, koja je posebno pogodila područje rada. To osobito osjećaju naši mladi koji nakon završenoga školovanja ne mogu naći posao, ali i oni koji nakon više godina i desetljeća rada ostaju bez posla, s

brigom za obitelj. Ti građani u našoj su sredini lišeni temeljnih ljudskih prava, kao što je pravo na rad. To stanje zabrinjava i traži brze promjene, novu solidarnost i zajedništvo svega društva. Dužnost je i zadaća svih, a osobito nositelja vlasti, da se pomogne i ubrza rast i razvoj koji će omogućiti otvaranje novih radnih mjesta.

7. Braćo i sestre! Prošli smo korizmenim hodom, osluškivali Božju riječ i njegove poticaje kojima nam izlazi ususret i poziva nas na obraćenje, ispovijedanje grijeha i promjenu života. Po Crkvi nam rasvjetljuje put do radosnoga zajedništva njegove prisutnosti koji vodi tragom molitve, odricanja i suprotstavljanja zlim navikama, te tragom dobrih djela i nesebičnosti. Svaki put kad smo osjetili vlastitu slabost, malodušnost i prijetnju beznađa, upućivao nas je na zajedništvo svoje ljubavi koju je ostavio kao zalog svojoj Crkvi.

I sada smo u središtu liturgijske godine, radosno slaveći uskrsnuće Gospodinovo i dar njegova Duha koji i nama daje da jedni drugima budemo ista duhovna snaga i dom nove nade. Budimo graditelji obnovljenoga zajedništva u Crkvi i promicatelji kršćanske solidarnosti u sredinama u kojima živimo. Neka naše vjerničko, katoličko zajedništvo bude prepoznatljivo i djelotvorno i u našem hrvatskom društvu.

Pozivam sve vjernike da ovog Uskrsa posebno mole za mir u Ukrajini i da budu solidarni s ukrajinskim narodom.

Svima u zajedništvu Crkve i zajedništvu ljudskosti čestitam Uskrs i molim Božji blagoslov za svaki dom i cijelu nam domovinu Hrvatsku!

Vaš nadbiskup,

† Kardinal Josip Bozanić, v.r.

U Zagrebu, na Cvjetnicu, 13. travnja 2014. godine.